

TUYỂN CHỌN 30 ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NGŨ VĂN LỚP 12

Đề 1

Câu 1 (3 điểm):

...Nếu tất cả đường đời đều trơn láng
Chắc gì ta đã nhận được ra ta?
Ai trong đời cũng có thể tiến xa
Nếu có thể tự mình đứng dậy
Hạnh phúc cũng như bầu trời này vậy
Đâu chỉ để dành cho một riêng ai.

(*Tự sự* - Nguyễn Quang Hưng)

Anh (chị) suy nghĩ gì về ý nghĩa được gợi ra từ đoạn thơ trên.

Câu 2 (7 điểm):

Khát vọng chính là nguồn động lực có sức mạnh vô biên, tiềm tàng bên trong mỗi con người. Động lực này được thể hiện qua những hoạt động không ngơi nghỉ, để con người không bao giờ từ bỏ ước mơ, không bao giờ khuất phục trước hoàn cảnh.

(Keith D. Harrell)

Anh (chị) hãy làm sáng tỏ ý kiến trên qua tác phẩm *Hai đứa trẻ* của Thạch Lam và *Chí Phèo* của Nam Cao.

Câu	Đáp án	Điểm
Câu 1 (3 điểm)	1. Giới thiệu đoạn thơ. Giới thiệu khái quát ý nghĩa đoạn thơ: mỗi người cần vươn lên, vượt qua thử thách để giành lấy hạnh phúc. (0.25 điểm)	0.25
	2. Giải thích ý nghĩa đoạn thơ (0.75 điểm)	
	- Từ những từ ngữ, hình ảnh quen thuộc để gợi lên ý nghĩa ẩn dụ: + Đường đời trơn láng: cuộc sống phẳng lặng, bình yên, không có trở ngại, không gặp khó khăn, thử thách. + Tự mình đứng dậy: vượt qua những khó khăn, thử thách trong cuộc đời. + Hạnh phúc: niềm vui, sự hài lòng, thoả mãn... Hạnh phúc là điều mà ai ai cũng mong có được. + Bầu trời: khoảng không gian rộng lớn, mênh mông, không thuộc về bất cứ một cá nhân nào.	0.5
	→ Đoạn thơ nêu lên một triết lí trong cuộc sống: Khó khăn, thử thách trong cuộc sống chính là sự rèn luyện bản thân. Nếu biết nỗ lực vượt qua thử thách đó, con người sẽ có được hạnh phúc.	0.25
	3. Phân tích, nhận định, đánh giá, bàn luận về vấn đề (1.0 điểm)	

	<p>- Đoạn thơ là một triết lí sống sâu sắc, đúng đắn, có ý nghĩa, nhắc nhở mỗi người cần phải biết phấn đấu, tự lập và nỗ lực hết mình trong cuộc sống để giành lấy hạnh phúc cho bản thân mình.</p> <p>+ Cuộc sống muôn màu muôn vẻ, và trong cuộc đời mình, không ai là không bao giờ gặp khó khăn, thử thách.</p> <p>+ Khi gặp khó khăn, nếu con người chỉ biết than thân, trách phận, oán thán cuộc đời hoặc chờ đợi sự giúp đỡ của người khác thì họ sẽ không thể vượt qua thử thách một cách thực sự.</p> <p>+ Ngược lại, nếu người ta biết nỗ lực vươn lên, vượt qua những khó khăn đó thì nó sẽ rèn luyện được bản thân và trưởng thành hơn. Những khó khăn, thử thách đó sẽ mang lại cho con người những bài học, những kinh nghiệm hữu ích.</p>	0.75
	<p>- Phê phán những con người hèn nhát, không dám đối mặt với hoàn cảnh, gặp khó khăn là đầu hàng. (<i>lấy dẫn chứng phù hợp mình họa cho các ý trên</i>)</p>	0.25
	4. Mở rộng vấn đề (0,5 điểm)	
	<p>- Con người cần dựa vào chính mình để vượt qua khó khăn, nhưng nếu có sự giúp đỡ của người khác thì sự nỗ lực đó sẽ đạt hiệu quả cao hơn.</p> <p>- Không chỉ tự mình vươn lên, mọi người cần có sự giúp đỡ người khác khi họ gặp khó khăn, trở ngại. Đó có thể là sự giúp đỡ về vật chất và tinh thần.</p>	0.5
	5. Liên hệ bản thân, rút ra bài học nhận thức và hành động (0.5 điểm)	
	<p>- Nhận thức được ý nghĩa triết lí nhân sinh của đoạn thơ: cần có bản lĩnh đối mặt với khó khăn trong cuộc sống và biết nỗ lực hết mình để vượt qua khó khăn đó.</p> <p>- Liên hệ đến hành động cụ thể của bản thân:</p>	0.5

CÂU 2:

Câu	Đáp án	Điểm
Câu 2 (7 điểm)	1. Giới thiệu vấn đề nghị luận. Giới thiệu tác phẩm <i>Hai đứa trẻ</i> của Thạch Lam và <i>Chí Phèo</i> của Nam Cao. (0.5 điểm)	0.5
	2. Giải thích (0.75 điểm)	

	+ Điều chú ý đến thế giới nội tâm nhân vật. + Thạch Lam là một nhà văn lãng mạn, nhưng truyện ngắn của ông vẫn phảng phất yếu tố hiện thực. Thạch Lam quan tâm đến những số phận nhỏ bé, tội nghiệp và những xúc cảm mong manh của họ. + Nam Cao là nhà văn hiện thực, ông quan tâm tới người nông dân với những diễn biến tâm lí phức tạp. - Sự đề cao khát vọng sống của con người chính là biểu hiện rõ nét của tư tưởng nhân đạo của hai nhà văn xuất sắc của hai xu hướng lãng mạn và hiện thực trước cách mạng tháng Tám – 1945.	0,25
	5. Kết luận vấn đề (0,25 điểm)	0.25

Đề 02:

Câu 1 (8,0 điểm)

Phải chăng “Con người hình thành từ những suy nghĩ của chính bản thân họ. Họ sẽ hành động theo những gì họ nghĩ” (Mahatma Gandhi)?

Câu 2 (12,0 điểm)

Nhà văn Pháp La Bơ-ruy-e đã chia sẻ:

Khi một tác phẩm nâng cao tinh thần ta lên, gợi những tình cảm cao quý và can đảm, không cần tìm một nguyên tắc nào để đánh giá nó nữa, đó là một cuốn sách hay và do một nghệ sĩ viết ra.

Anh/chị hiểu ý kiến trên như thế nào? Từ cảm nhận về một vài tác phẩm văn xuôi Việt Nam trước năm 1945, anh/chị hãy bình luận ý kiến trên.

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
1		Phải chăng “Con người hình thành từ những suy nghĩ của chính bản thân họ. Họ sẽ hành động theo những gì họ nghĩ” (Mahatma Gandhi)?	8,0
		<i>Yêu cầu chung</i>	
		<i>- Câu này kiểm tra năng lực viết bài nghị luận xã hội của thí sinh; đòi hỏi thí sinh phải huy động những hiểu biết về đời sống xã hội, kĩ năng tạo lập văn bản và khả năng bày tỏ thái độ, chủ kiến của mình để làm bài.</i>	